

2

Recht op huurtoeslag voor Oekraïense ontheemden

Recht op huurtoeslag voor Oekraïense ontheemden

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op de huurtoeslag (recht op huurtoeslag voor Oekraïense ontheemden) (36301).**

De voorzitter:

Het is woensdag 5 april. Op de agenda van de Tweede Kamer staat de Wijziging van de Wet op de huurtoeslag, het recht op huurtoeslag voor Oekraïense ontheemden. Welkom aan de mensen op de tribune en de mensen die meekijken. Welkom ook aan de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, die hier namens het kabinet zit.

De algemene beraadslaging wordt geopend.

De voorzitter:

Dit is een bijzonder debat, want we hebben één spreker van de zijde van de Kamer. Die ga ik zo het woord geven voor zijn ingeschreven vijf minuten spreektijd. Het is de heer Freek Jansen namens Forum voor Democratie.

De heer Jansen (FVD):

Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik wou beginnen met het uitspreken van mijn sympathie voor de Oekraïners. Want het is natuurlijk heel naar als je moet vluchten uit een oorlogsgebied, als je je huis moet verlaten en alles moet achterlaten. En ik wil absoluut niet afdoen aan de ellende en het leed dat die mensen meemaken. Daar wou ik mee beginnen. Ik vind dat belangrijk, want in het kader van dit debat kan het nog weleens op de verkeerde manier worden uitgelegd. In principe gaat het natuurlijk niet om de mensen zelf. Maar we staan hier nu wel een beslissing te nemen die ook impact heeft op de Nederlandse bevolking, en daar moeten wij natuurlijk ook iets van vinden.

Wij zitten in Nederland op dit moment in de grootste huizen crisis in onze geschiedenis. Sinds 1610 is de woningnood nog nooit zo groot geweest. Er zijn 400.000 woningen tekort. Er zijn 40.000 daklozen. 60.000 Nederlanders wonen gedwongen op een recreatiepark, en naar schatting 900.000 jongeren wonen gedwongen nog steeds bij hun ouders. Daarom ben ik ook zo verbaasd dat men dit in eerste instantie vandaag als een hamerstuk erdoorheen probeerde te duwen, maar tegelijkertijd dat de zaal zo leeg is, dat ik de enige spreker ben, dat Forum voor Democratie blijkbaar de enige partij is die dit belangrijk genoeg vindt om daar vandaag het woord over te voeren. Ik heb in het verslag gezien dat de SP hierover ook opmerkingen heeft gemaakt, dus dat moet ik hun inderdaad nageven, maar de rest van de partijen heeft hier met geen woord over gerept. Het wordt er gewoon doorheen geduwd. Er wordt gewoon gedaan alsof dit iets kleins is. Ik vind dat schokkend, want we leven dus — zoals ik al zei — in de grootste huizen crisis ooit, en nu wordt er een besluit genomen dat daar een hele

grote impact op heeft voor de Nederlandse bevolking. En ik zie de minister nu ook bezig met werk of zoiets; ik weet niet wat hij aan het doen is. Hij hoeft hooguit tien minuten op te letten. Dit debat duurt helemaal niet heel lang; er zijn niet heel veel sprekers. Ik vind het eigenlijk merkwaardig dat hij gewoon een beetje aan het schrijven is. Misschien ...

De voorzitter:

Gaat u gewoon door, meneer Jansen.

De heer Jansen (FVD):

Ja, ik vind dit gewoon raar. Ik ben de enige inspreker. Forum voor Democratie is de enige die zich heeft ingeschreven voor dit debat, en de minister neemt niet eens de moeite om even te luisteren. Ik vind dit heel merkwaardig. Maar goed, ik ga voort.

Ik vroeg mij dit af. Ik las in de stukken dat er begroot werd — deze regeling is dus al vorig jaar ingegaan, en loopt dus al ongeveer een jaar — dat dit 4 miljoen euro zou kosten tot ongeveer nu. Maar we hebben gezien dat de kosten van immigratie echt dramatisch worden onderschat. Er is een berekening gedaan: in de afgelopen 23 jaar werden in 21 van die 23 jaar de kosten van immigratie te laag begroot door de rijksoverheid. Deze regering is immigratiekampioen. De afgelopen 20 jaar heeft dat Nederland al 196 miljard gekost. Ik vind het een hele relevante vraag wat hiervan de impact is op onze rijksbegroting, en uiteindelijk voor de belasting betalende Nederlander. Dus: hoeveel heeft dit nu gekost in het afgelopen jaar? Is die 4 miljoen realistisch geweest of is het weer overschreden? En ik vroeg me ook af hoeveel Oekraïners nu gebruikmaken van deze regeling. Want het is eigenlijk onduidelijk hoeveel Oekraïners er nu in een sociale huurwoning wonen, en dus wat de impact is op de begroting daardoor.

Ik wilde ook stilstaan bij dit feit — en ik had dat ook graag aan de VVD gevraagd, als zij mee had gedaan aan dit debat. Er is een enquête geweest onder Oekraïners: slechts 40% geeft aan terug te willen naar Oekraïne; 30% zegt stellig te willen blijven in Nederland, en nog eens 30% zegt dat ze het nog niet weten. We hebben gezien in de geschiedenis van de massale immigratie naar Nederland dat mensen uiteindelijk, ook al komen ze zogenaamd "tijdelijk", permanent blijven en dus ook een structurele aanslag blijven op onze begroting voor de rijksoverheid, maar ook op allerlei dingen in ons leven. Dus ik ben heel benieuwd hoe de minister daarnaar kijkt. Hoe kijkt hij ernaar dat dit, nu meer als een soort tijdelijke regeling tot 2024, voor de rest nog een impact gaat hebben voor Nederland, de toekomst van ons land? Ik ben ook benieuwd naar zijn visie hierop. Heeft dit volgens hem geen aanzuigende werking? Er zijn nu natuurlijk heel veel Oekraïners ontheemd in Europa en als wij als Nederland, zoals wij al vaker hebben gedaan met vluchtelingen en vooral asielzoekers, de beste en ruimste sociale voorzieningen aanbieden, zullen er dan als gevolg daarvan niet heel veel meer mensen naar Nederland komen? Denk aan de gevolgen voor de Nederlandse huizenmarkt, voor het onderwijs en voor ons sociale stelsel, dus alle gevolgen die horen bij massale immigratie. Want we hebben dat gezien in de afgelopen jaren. We hebben gezien hoe onze samenleving voor een heel groot deel wordt ontwricht door de massale immigratie. Ik schetste al dat de woningnood ongekend hoog is. Als deze mensen allemaal

in Nederland gaan blijven, dan zal dat ook weer een aanslag zijn op de woningen die beschikbaar zijn voor Nederlanders.

Voorzitter. Ik begon met zeggen dat ik heel veel sympathie voel voor de Oekraïners, voor de mensen die ontheemd zijn en voor de mensen die in ellende en leed hierheen zijn gekomen. Dat is ontzettend erg, maar we moeten ook echt stilstaan bij wat dat betekent voor Nederland, want wij zijn als Nederlandse volksvertegenwoordigers gekozen door Nederlanders en voor Nederlanders, en voor hen moeten we het doen.

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Jansen. Dat betekent dat we aan het einde van de eerste termijn van de zijde van de Kamer zijn gekomen. Ik zie de minister al naar het spreekgestoelte lopen. Dat betekent dat we de vergadering meteen voortzetten met de eerste termijn van de zijde van het kabinet. Het woord is aan minister Hugo de Jonge.

Minister De Jonge:

Voorzitter, dank. Er is één spreker, die overigens geen gebruik heeft gemaakt van alle schriftelijke mogelijkheden die er zijn om overleg te voeren over het wetsvoorstel dat hier voorligt. Anderen hebben dat wel gedaan. Het gaat over het wetsvoorstel dat huurtoeslag mogelijk maakt voor Oekraïense ontheemden. Vanwege de oorlog in Oekraïne zijn er sinds februari 2022 veel mensen gevlucht. Nederland vangt sindsdien ook heel veel mensen uit Oekraïne ruimhartig op. Nederland doet dat, maar andere Europese landen doen dat ook. Ze worden gehuisvest in gemeentelijke noodopvanglocaties, maar kunnen ook een huurwoning betrekken.

Dat is de reden dat het kabinet al in juni vorig jaar heeft aangekondigd dat Oekraïense ontheemden huurtoeslag kunnen krijgen als zij zelfstandig een woning huren of zelfstandig een sociale huurwoning huren. Als die woonruimte beschikbaar is en als de huurlasten van die woning te hoog zijn in relatie tot het inkomen, dan vindt het kabinet dat deze ondersteuning, die ook geldt voor andere mensen die in Nederland mogen blijven, ook voor Oekraïners toegankelijk moet zijn. Dat is omdat Oekraïners recht hebben op tijdelijke bescherming hier op grond van de Europese richtlijn. Daardoor zijn zij binnen de EU verblijfsgerechtigd. Ook voor andere verblijfsgerechtigden hier in Nederland geldt het recht op huurtoeslag. Dat moest alleen in dit geval wel apart worden geregeld. Vandaar dat hiertoe een apart wetsvoorstel voorligt dat dit regelt, overigens inderdaad met terugwerkende kracht.

Nu lijkt Forum het verhaal te willen vertellen dat hierdoor Nederlanders in het gedrang komen, ofwel omdat zij hierdoor enorm op kosten zouden worden gejaagd omwille van het recht op huurtoeslag, ofwel omdat er woningen die ook voor anderen gebruikt zouden kunnen worden, zouden worden ingenomen door Oekraïners. Maar dat is niet het geval. Als we kijken naar het aantal mensen dat aanspraak heeft gemaakt op de huurtoeslag op grond van deze regeling, dan zien we dat het gaat om 200 mensen. Dat is een budgettair beslag van nog geen miljoen. Het is ook niet zo

dat er woningen kunnen worden ingenomen die anders voor anderen zouden zijn geweest, omdat Oekraïners, net als andere verblijfsgerechtigden, gewoon in de rij moeten, en de wachtlijsten voor de sociale huurwoningen zijn nogal lang. Vandaar dat er helemaal niet zo'n groot beroep wordt gedaan door Oekraïners op de huurwoningen of op de huurtoeslag.

Voorzitter. Dat maakt dat die zorgen niet aan de orde zijn, denk ik, maar zorgen over migratie en wat die doet voor de woningmarkt natuurlijk wel. Maar we hebben heel veel andere debatten om dat met elkaar te bespreken. Daarover gaat het niet vandaag. Vandaag gaat het over de huurtoeslag voor Oekraïense ontheemden. Tot op heden zijn er 200 aanvragen, met nog geen miljoen aan budgettair beslag. Het is wel een terechte toekenning, omdat Oekraïners nu eenmaal gewoon verblijfsgerechtigd zijn op grond van de Europese richtlijn.

Dat was het, voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan kijk ik even naar de heer Jansen of hij behoefte heeft aan een tweede termijn. Nee. Dat betekent dat we aan het einde zijn gekomen van dit debat.

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Ik schors de vergadering tot 11.00 uur, waarna de Kamer aan de gang gaat met het debat over de uitslag van de verkiezingen voor de Provinciale Staten. Dank aan iedereen en een fijne dag verder.

De vergadering wordt van 10.24 uur tot 11.04 uur geschorst.